



LOVE.DIST@NCE

# הוראה בסביבות וירטואליות

הצעה עבור פרויקט LOVE.DIST@NCE

# Love.Dist@nce

המטרה המרכזית של ההצעה היא להרחיב את הנגישות האקדמית לאוכלוסיות מודרות על ידי בניית יכולות לתוכניות אקדמיות להשכלה גבוהה בלמידה מרחוק.



## למה ארגז הכלים הזה?

הפרויקט נועד לספק השקפה ופתרון הוליסטיים בבניית היכולות הכוללת הנדרשת למעבר ממודל ההוראה הפרונטלי המסורתי במוסדות להשכלה גבוהה ללמידה מרחוק.

תקני האיכות בהשכלה הגבוהה מחייבים עכשיו שילוב של טכנולוגיה בשיטות ההוראה שלה – בין אם זאת הוראה פרונטלית, שיעורים הפוכים, הוראה היברידית או רק מקוונת.

הדגש הספציפי יהיה על ידע פדגוגי, טכנולוגי וחינוכי.

בעזרת ארגז הכלים הזה אנו שואפים לספק את המיומנויות והכישורים הבסיסיים שמורים וירטואליים אמורים לשלוט בהם, במיוחד עבור אוכלוסיות היעד שלנו, ולקדם את מערכת ההדרכה שלנו כדי להשיג את המטרה.

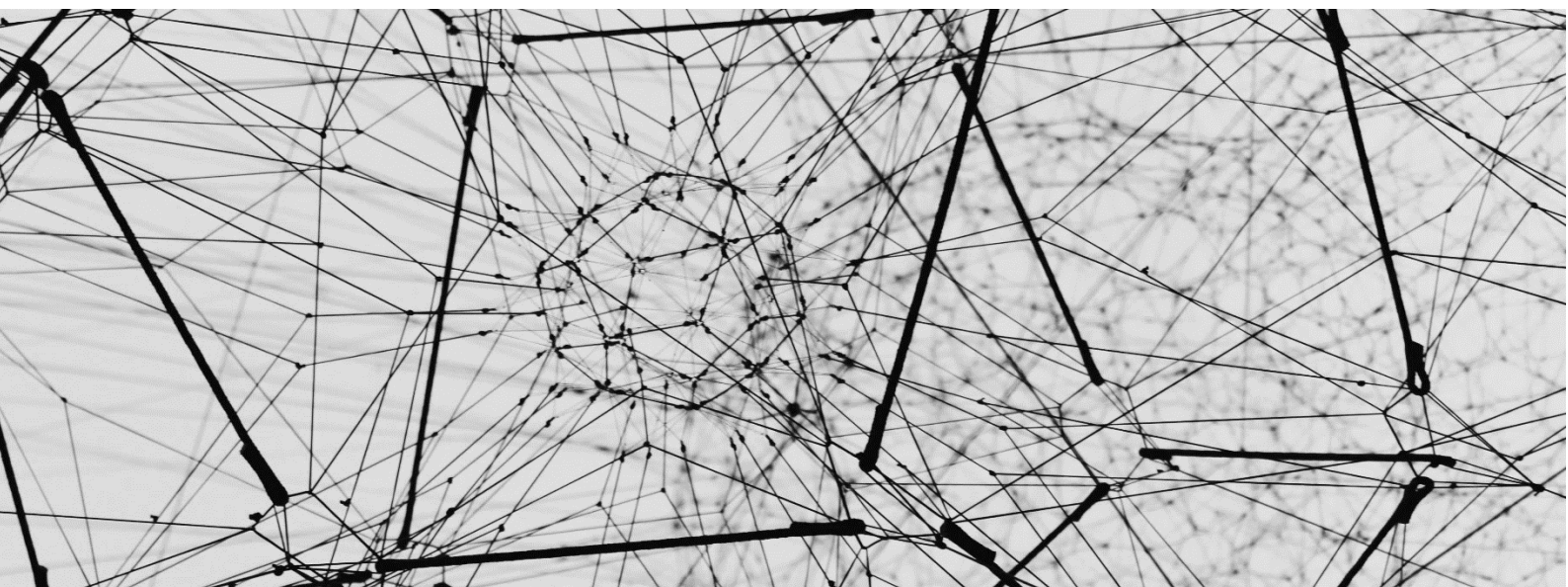
אם כי הטכנולוגיה זמינה, תוכניות אקדמיות מקוונות דורשות הרבה יותר מסתם טכנולוגיה. יש לרתום מערך עצום של יכולות רב-תחומיות ליצירת תוכניות אקדמיות מקוונות להשכלה גבוהה. הן צריכות לרתק, לעניין ולסקרן אך קלות להפעלה ולהשלמה מבחינה טכנית.



# תחומי כישורים

תחומי הכישורים להוראה מקוונת נסקרו בהרחבה. כיום קיימות כמה הצעות שנמצאות בשימוש. למטרות הפרויקט שקלנו את החומר הנרחב שנכתב על הנושא והסתמכנו בעיקר על חיבוריהם של Guasch, Alvarez and Espasa (2010), Baran, Correia & Thompson (2011); Gulbahar & Kalelioglu (2015), Philipsen; Tondeur; (Pareja et al (2019) and Abraham (2020).

תרומות ומחברים אחרים שנאספו בחוברת זאת מוזכרים בביבליוגרפיה.



## תחומים שיש לסקור



- ← פדגוגי
- ← עיצוב ותכנון
- ← טכנולוגי וטכני
- ← חברתי ותקשורתי
- ← תכנים
- ← ניהול
- ← הכלה, נגישות וגיוון

# התחום הפדגוגי

- ← להבין ולהוציא לפועל תיאוריות למידה, גישה המתמקדת בסטודנטים ולמידה שיתופית;
- ← לעצב וליישם אסטרטגיות הוראה מתאימות, וגם הערכה בכיתה וטכניקות לעורר עניין בסטודנטים;
- ← לארגן ולאפשר השתתפות של הסטודנטים ולספק הדרכה ותמיכה לפי הצורך;
- ← להשתמש בהערכה המבוססת על קריטריונים ולהעריך את ביצועי הפרט וביצועי הקבוצה;
- ← לעורר בסטודנטים מוטיבציה ולהראות התלהבות ועניין;
- ← לעודד בניית ידע על סמך הידע הקודם וניסיון החיים של הסטודנטים;
- ← לטפח הערכה עצמית והתבוננות עיונית של הסטודנטים;
- ← לקדם אינטראקציה, שיתוף פעולה ועבודת צוות בקבוצה.

## הידעתם?

עם הופעת התקשוב (ICT) בבתי הספר, גובר הצורך להוסיף גישה חדשנית יותר ללמידה. בלמידה מרחוק אין מתודולוגיות מקובלות, אלא גישות מתפתחות כמו למידה ניידת (m-learning): למידה עצמאית מכל מקום, המאפשרת בניית ידע ופיתוח מיומנויות אישיות לפתרון בעיות



# תחום העיצוב והתכנון

← להבין ולהוציא לפועל עקרונות עיצוב הוראה, מודלים ותיאוריות הוראה;

← לארגן ולהציג את חומרי הלמידה בתבניות שונות;

← לשתף פעולה עם צוות ההפקה (אם זה רלוונטי) בעיצוב פעילויות למידה ובבחירת טכניקות וכלים מתאימים;

← להשתמש במשוב קודם של סטודנטים כדי לפתח ולעצב קורסים חדשים ולהעריך את איכות עיצוב הקורס על ידי שימוש בכלי הבטחת איכות.

## עיצוב ופיתוח קורסים מקוונים הוא משימה תובענית

לעיתים קרובות נחשב עיצוב ההוראה לתפקיד חשוב עבור מורים באינטרנט. תפקיד זה עוסק בתכנון, ארגון והבניה של מרכיבי הקורס (Anderson et al. 2001), עיצוב משימות למידה (Goodyear et al., 2001), ועיצוב טכנולוגיות אינטראקטיביות ואסטרטגיות/מודלים של הוראה (Williams, 2003).

יתרה מזאת, הוא מורכב ממשימות של תחזוקה וארגון למידה, והקפדה על השגת מטרות הלמידה (Guasch et al., 2010)



# תחום התוכן

- ← לבטא ידע נרחב בתוכן ולשלוט בו;
- ← לציין מטרות ויעדי למידה התואמים לרמות ולמאפיינים של הסטודנטים;
- ← לנסח ולפתח פעילויות למידה והערכה המתאימות למטרות וליעדי הלמידה;
- ← לפתח מתווה לקורס הכולל את כל המרכיבים והיסודות של הקורס;
- ← לעצב הצעת הוראה ברמה הכללית ולזהות כל אחד משלביה או מרכיביה;
- ← לפתח ולבחור משאבי למידה הולמים ומגוונים המתאימים להעדפות ולסגנונות למידה שונים;
- ← לקשר את הנושא והתוכן לתופעות מדעיות, חברתיות, תרבותיות וכל תופעה רלוונטית אחרת;
- ← לפתח מלאי של תכנים ומשאבים קיימים וכל תוכן ומשאבים נוספים שיידרשו.

## הידעתם?

הלמידה מתרחשת באינטראקציה של הסטודנטים עם ההקשר, מהשימוש בתכנים שהמורים תכננו, אך באותה עת הסטודנטים גם מעריכים, מסווגים, משכללים ומפרשים מחדש את התכנים.



# התחום הטכנולוגי

← לגשת למשאבים ולכלים טכנולוגיים שונים ולהבין את היכולות והמגבלות שלהם;

← להיות מודעים לפוטנציאל הטכני, ולנהלים המשמשים ליצירת תוכן דיגיטלי, כגון ספרים דיגיטליים וסרטוני הדרכה, ערכות הדרכה, מצגות, בחנים וחומרים אינטראקטיביים אחרים;

← ללמוד את יכולותיה של המערכת הקיימת לניהול למידה, למקסם את המשאבים ולשלב תוכן ממקורות חיצוניים;

← לשלוט בטכניקות הקלטה למטרות חינוכיות.

## הידעתם?

כדי להיות מורים יעילים באינטרנט, עליכם להשתמש ולהתמקצע בכלים מקוונים. למידה מקוונת מציעה למורים ולסטודנטים גישה לאוסף עצום של משאבים וכלי למידה.

מורים באינטרנט מצטיינים בסינון ובבחירה של המשאב הנכון – סרטון, סימולציה, פעילות מקוונת, בלוג וכו' – כדי לשפר את הבנת הסטודנטים.



# חברתי ותקשורתי

- ← לסייע ולתחזק דיון אינטראקטיבי וחילופי מידע;
- ← להשתמש בשפה הולמת ומובנת בדרך כלל;
- ← להעריך את ההבדלים בין הסטודנטים ולטפח הבנה רב-תרבותית;
- ← לבקש מידע ולשאל שאלות בצורה ברורה;
- ← להבהיר את המטרה והמשמעות של ההודעות והמשוב;
- ← להדגיש את הנקודות החשובות באמצעות צבעי גופנים ואפקטים;
- ← להבטיח את האיכות והדיוק של ההודעות והמשוב הכתובים (למשל, איתור שגיאות טיפוגרפיות ודקדוקיות);

## הידעתם?

עם הופעת התקשוב (ICT) בבתי הספר, גובר הצורך להוסיף גישה חדשנית יותר ללמידה. בלמידה מרחוק אין מתודולוגיות מקובלות, אלא גישות מתפתחות כמו למידה ניידת (m-learning): למידה עצמאית מכל מקום, המאפשרת בניית ידע ופיתוח מיומנויות אישיות לפתרון בעיות.





# חברתי ותקשורתי

- ← להתאים הודעות ומשוב באופן אישי (למשל, על ידי הוספת חוש הומור מתאים במידת האפשר);
- ← להשתמש בשיטות תקשורת שונות כדי להבטיח נגישות בין המורה לסטודנטים;
- ← ליצור ולפתח יחסים מכבדים ותחושה קהילתית בין הסטודנטים, תוך כדי שמירה על אווירה חמה, ידידותית ומזמינה;
- ← להראות רגישות ואמפתיה בזמן התקשורת המקוונת;
- ← לפתור סכסוכים ואי הבנות;
- ← להעלות עצות הצעות ולהבהיר ספקות.

## הידעתם?

עם הופעת התקשוב (ICT) בבתי הספר, גובר הצורך להוסיף גישה חדשנית יותר ללמידה. בלמידה מרחוק אין מתודולוגיות מקובלות, אלא גישות מתפתחות כמו למידה ניידת (m-learning): למידה עצמאית מכל מקום, המאפשרת בניית ידע ופיתוח מיומנויות אישיות לפתרון בעיות



- ← יש צורך להבהיר את התפקידים והציפיות של המורה והסטודנטים;
- ← לנהל את זמן הקורס וליישם טכניקות לחיסכון בזמן;
- ← להפגין כישורי מנהיגות, ניהול, הכוונה והדרכה;
- ← לעקוב בקביעות אחר התקדמות הקורס והסטודנטים;
- ← לקבוע ולהכריז על כללים ותקנות להשתתפות, הגשת מטלות, עמידה בזמנים, שליחה וחיפוש משוב, ופרוטוקולי תקשורת;
- ← לנהל מחקר על הוראה פרונטלית, ולאחר מכן לפרש ולשלב את הממצאים ותוצאות המחקר;
- ← לשמור על קשר ולפתח קשרים עם צוותי הוראה וניהול באינטרנט;
- ← לציית לסוגיות וסטנדרטים משפטיים ואתיים וסוגיות הנוגעות לזכויות יוצרים.

## ?DID YOU KNOW THAT

נראה שרמת השילוב של הטכנולוגיה בכיתה קשורה ישירות לנכונות המורה להשתמש בטכנולוגיה בשיעורים.  
(Camilleri & Camilleri, 2017)



# References and Bibliography

*All the information provided in this guide is available in the literature and has been developed by the following authors:*

- Albrahim, F. A. (2020). Online Teaching Skills and Competencies. Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET, 19(1), 9–20.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives: Complete Edition. New York: Longman.
- Baran, E., Correia, A.-P., & Thompson, A. (2011). Transforming online teaching practice: critical analysis of the literature on the roles and competencies of online teachers. [Http://Dx.Doi.Org/10.1080/01587919.2011.610293](http://Dx.Doi.Org/10.1080/01587919.2011.610293), 32(3), 421–439. <https://doi.org/10.1080/01587919.2011.610293>
- Burden, K., Kearney, M., Schuck, S., & Hall, T. (2019). Investigating the use of innovative mobile pedagogies for school-aged students: A systematic literature review. Computers and Education, 138, 83–100. <https://doi.org/10.1016/J.COMPEDU.2019.04.008>
- Goodyear, P., Salmon, G., Spector, J. M., Steeples, C., & Tickner, S. (2001). Competences for online teaching: A special report. Educational Technology Research and Development, 49(1), 65–72. <https://doi.org/10.1007/BF02504508>
- Guasch, T., Alvarez, I., & Espasa, A. (2010). University teacher competencies in a virtual teaching/learning environment: Analysis of a teacher training experience. Teaching and Teacher Education, 26(2), 199–206. <https://doi.org/10.1016/J.TATE.2009.02.018>
- Gulbahar, Y. (2015). Competencies for e-Instructors: How to Qualify and Guarantee Sustainability. Contemporary Educational Technology, 6(2), 140-154. Retrieved from [www.ibstpi.org](http://www.ibstpi.org)
- Koehler, M. J., Mishra, P., & Cain, M. W. (2017). What is Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK)? 193(3), 13–19. <https://doi.org/10.1177/002205741319300303>
- Philipsen, B., Tondeur, J., Pareja Roblin, N., Vanslambrouck, S., & Zhu, C. (2019). Improving teacher professional development for online and blended learning: a systematic meta-aggregative review. Educational Technology Research and Development 2019 67:5, 67(5), 1145–1174. <https://doi.org/10.1007/S11423-019-09645-8>